

KANCELARIA SENATU

STAŁY PRZEDSTAWICIEL KANCELARII SENATU
PRZY UNII EUROPEJSKIEJ

SESJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO W DNIACH 11-14 LUTEGO 2019 R.

Porządek obrad lutowej sesji Parlamentu obejmował m.in. debaty o przyszłości Europy z premierem Włoch, nt. Syrii, Bośni Hercegowiny oraz stosowania traktatów w UE. Parlament zaakceptował m.in. umowy o wolnym handlu z Singapurem oraz porozumienie o rybołówstwie z Marokiem.

SPIS TREŚCI

ROZPOCZĘCIE SESJI.....	2
DEBATA „PRAWO DO POKOJOWEGO PROTESTU I PROPORCJONALNE UŻYCIĘ SIŁY”	2
DEBATA Z PREMIEREM WŁOCH.....	3
Wypowiedzi grup politycznych:	6
POROZUMIENIA Z SINGAPUREM.....	10
STOSOWANIE POSTANOWIEŃ TRAKTATU.....	10
UNIJNY MECHANIZM OCHRONY LUDNOŚCI.....	14
PONOWNE UŻYWANIE WODY.....	14
STAN DEBATY NAD PRZYSZŁOŚCIĄ EUROPY	15
STATUT EUROPEJSKIEGO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH.....	16
PROGRAM JEDNOLITEGO RYNKU 2021-2027.....	17
SZTUCZNA INTELIGENCJA	17
INTEGRACJA ROMÓW	19
REFORMA PODATKU VAT	20
UMOWA Z MAROKIEM.....	20
DEBATA NT. SYTUACJI W SYRII	20
REZOLUCJA WS. BOŚNI I HERCEGOWINY	23
MANDAT KOMISJI DO NEGOCJACJI MIĘDZYINSTYTUCJONALNYCH	24
PRZYJĘTE TEKSTY	25

ROZPOCZĘCIE SESJI

Przewodniczący A. TAJANI poinformował o nadaniu studiu radiowemu Parlamentu imienia Antonio Megalizziego i Bartosza Orent-Niedzielskiego, dwóch dziennikarzy, którzy zginęli w zamachu terrorystycznym w Strasburgu w dniu 11 grudnia 2018 r. Na początku sesji TAJANI skorzystał z okazji, żeby wyjaśnić kontrowersje związane ze swoją wypowiedzią podczas obchodów Dnia pamięci ofiar masakr w fojbach (krasowych jamach do których w ramach czystek etnicznych po II Wojnie Światowej w Jugosławii wrzucano włoskojęzycznych mieszkańców z okolic Rijeki, Triestu oraz z półwyspu Istria). W czasie uroczystości, która odbyła się dzień wcześniej w jednym z miejsc zbrodni koło Triestu powiedział „niech żyje włoska Istria i Dalmacja”, co zostało uznane w Słowenii i Chorwacji za przykład historycznego rewizjonizmu i wywołało protesty m.in. prezydenta Słowenii i premiera Chorwacji. TAJANI wyjaśnił, że jego słowa nie powinny być interpretowane jako roszczenia terytorialne, lecz tylko wyraz pamięci o Włochach kiedyś zamieszkujących tamte tereny.

DEBATA „PRAWO DO POKOJOWEGO PROTESTU I PROPORCJONALNE UŻYCIE SIŁY”

Debata, która odbyła się w dniu 11 lutego 2019 r. została zdominowana przez kwestię użycia siły przez policję podczas protestów „żółtych kamizelek” we Francji.

Posłowie byli zdziwieni nieobecnością komisarza F. Timmermansa obecnego w Parlamencie i oddelegowanie komisarza ds. środowiska.

Yannick JADOT, z grupy zielonych, powiedział, że gdyby w Polsce lub na Węgrzech doszło do ograniczania wolności zgromadzeń lub było tyle rannych, jak podczas demonstracji we Francji, Komisja Europejska na pewno stanowczo by zareagowała.

Francuscy posłowie zwracali uwagę, że od rozpoczęcia w dniu 17 listopada 2018 r. w większości pokojowych protestów przeciwko podwyżkom cen paliw, wielu przedstawicieli „żółtych kamizelek” poważnie ucierpiało lub zostało okaleczonych. W wyniku reakcji policji jedna osoba zginęła, a około 2 tys. zostało rannych, w tym kilkadziesiąt ciężko. Posłowie apelowali o zakazanie w Unii używania przez siły porządkowe miotaczy kul gumowych podkreślając tragiczne skutki używania ich przez francuską policję podczas ostatnich protestów. Gumowe kule ciężko raniły 125 osób,

spośród których 20 osób straciło oko, a 5 osób dłonie wyrwane przez siłę uderzenia. Wiele osób trafionych nawet przypadkowo przez gumowe kule miało zmiążdżone szczęki. Posłowie krytykowali też ostatnie zmiany prawne we Francji, zgodnie z którymi to prefekt może zakazać demonstracji, chociaż do tej pory była to prerogatywa sądownictwa. Za bezprawne uznali również 5 tys. przypadków prewencyjnych aresztowań potencjalnych manifestantów. W następstwie debaty Parlament przyjął w ostatnim dniu obrad, 14 lutego 2019 r., jedenastopunktową [rezolucję](#), w której apeluje do państw członkowskich m.in. o przestrzeganie prawa do zgromadzeń i wolności wypowiedzi. Potępia przyjęcie w kilku państwach restrykcyjnych przepisów dot. wolności zgromadzeń i nieproporcjonalne użycie przemocy wobec demonstrantów, dziennikarzy i fotoreporterów. Rezolucję poparło 438 posłów, 78 było przeciw, a 87 się wstrzymało.

DEBATA Z PREMIEREM WŁOCH

W dniu 13 lutego 2019 r. Giuseppe CONTE, premier Włoch, przedstawił swoje poglądy nt. przyszłości Europy. Był 17-tym przywódcą unijnym wypowiadającym się na ten temat od rozpoczęcia debat w styczniu 2018 r. Frekwencja na sali obrad podczas wystąpienia Conte była niska w porównaniu do wystąpień Macrona czy Merkel, a dodatkowo nieobecny był przewodniczący Komisji Europejskiej.

G. CONTE w długim, pełnym socjologicznych odniesień przemówieniu, skrytykował zarządzanie gospodarcze w Unii i wzywał do radykalnego przemyślenia architektury instytucjonalnej Unii w sytuacji, gdy projekt europejski stracił siłę napędową. Mówił o potrzebie nowej polityki gospodarczej pod kątem walki z bezrobociem, migracją, braku strategicznej wizji Europy, nowym podejściu do Afryki i solidarności wewnątrz UE. Wystąpienie spotkało się z ostrą i często gwałtowną krytyką większości [grup politycznych](#), poza grupą Europy Narodów i Wolności oraz grupą Europy Wolności i Demokracji Bezpośredniej, za prowadzoną przez jego rząd politykę gospodarczą, migracyjną i brak poparcia dla opozycji w Wenezueli. Napiętą atmosferę zwiększały jeszcze wypowiedzi nazywające premiera „marionetką”.

Giuseppe CONTE powiedział, że Unia Europejska straciła siłę napędową i jest w krytycznej fazie rozwoju. Podkreślił, że w historii integracji, szczególnie po 1989 r.,

zabrakło długoterminowej wizji, bez którego każdy projekt osiada na mieliźnie, albo skazany jest na dryfowanie. Dodał, że sytuację pogorszył obowiązujący w Unii ład administracyjno-regulacyjny zakotwiczony w wymiarze ekonomicznym i zorientowany na trendy rynkowe, a nie potrzeby społeczne. Spowodowało to, że rządy odpowiedziały na kryzys rygorystycznymi politykami oszczędnościowymi mimo gwałtownego spadku konsumpcji i poważnych konsekwencji społecznych. Jego zdaniem dotychczasowy świat unijnej polityki zrzekł się swojej funkcji reprezentatywnej, a w konsekwencji nabrał w oczach obywateli cech oligarchiczności i wyalienowania z rzeczywistych potrzeb wspólnoty. Cytując socjologa Jana Zielonkę powiedział, że UE stała się „ceremonialną strukturą, która jest przykrywką dla bardzo zawitych globalnych interesów, które są w dużej mierze niezrozumiałe, jeśli nie tajne”. Oceniał, że sprzeciw, jaki Europejczycy pokazali wobec swoich elit, uwidacznia, że dotychczasowy świat polityki nie wykonał swojego zadania i abdykował ze swojej misji. Dlatego obecnie politycy muszą wznowić projekt europejski, ale najpierw należy zadać sobie pytanie, jakiej Europy potrzebują jej obywatele. Jego zdaniem Unia znajduje się w punkcie zwrotnym swojej historii, który wymaga powrotu do źródeł. Politycy muszą wsłuchać się w głos wyborców, który przez wiele lat ignorowali, i przemyśleć architekturę instytucji, które przez 30 lat charakteryzowały historię integracji europejskiej. Wskazał brexit za konsekwencję polityki oderwanej od postulatów wyborców.

Mówiąc o geopolityce ocenił, że państwa narodowe nie są w stanie same stawić czoła złożonym wyzwaniom współczesności, a głos Unii powinien być słyszalny przez cały świat. W związku z tym zaproponował, aby UE uzyskała miejsce w Radzie Bezpieczeństwa ONZ. Zaapelował o poprawę dialogu z USA pod kątem zachowania strategicznych stosunków. Z drugiej strony wezwał do dalszych działań w obszarze europejskiej polityki obronnej, która nie jest sprzeczna z członkostwem w NATO, ale jest jego uzupełnieniem. Podkreślił zwłaszcza wykorzystanie potencjału stałej współpracy strukturalnej i Europejskiego Funduszu Obrony. Uznał potrzebę dobrych stosunków z Rosją i Chinami, które mogą przyczynić się do rozwiązania konfliktów w sąsiedztwie Unii i przestrzegł przed izolowaniem tych dwóch krajów. Jego zdaniem UE powinna po brexicie dalej ściśle współpracować z Wlk. Brytanią.

W kwestii migracji wezwał do solidarności między państwami UE i radykalnych zmian. Powiedział, że Europa musi odejść od doraźnych rozwiązań i przestać reagować na kryzysy lecz przyjąć kompleksową strategię. W tym kontekście apelował o pełne wdrożenie konkluzji Rady z 28.06.2018 r., podkreślając, że bez pełnej europejskiej strategii zarządzania migracją zagrożona będzie stabilność Europy.

Dużo miejsca poświęcił pierwotnym źródłom migracji w Afryce i na Bliskim Wschodzie. Zaznaczył, że potrzebne jest nowe, bardziej sprawiedliwe podejście do problemów Afryki, której ogromne bogactwa są przejmowane przez firmy zagraniczne i głównie im przynoszą korzyści. Wezwał do zapewnienia środków na migrację w kolejnych Wieloletnich Ramach Finansowych (WRF).

Wezwał do większych inwestycji w młodzież, innowacje i edukację, które nie powinny być traktowane wyłącznie jako źródło deficytu i niestabilności, ale raczej jako siła napędowa dla przyszłości Unii. Odnośnie Unii Gospodarczo-Walutowej podkreślił potrzebę dokończenia prac nad Europejską Unią Bankową i dodał, że nie powinno się to odbywać kosztem wydatków socjalnych. W tym kontekście z satysfakcją odnotował wypowiedź J-C Junkcera z poprzedniej sesji, że być może oszczędności narzucone Grecji podczas kryzysu były zbyt ostre. Mówiąc o WRF na lata 2021-2027 opowiedział się za zachowaniem równowagi między starymi politykami takimi jak WPR i spójność, które muszą być finansowane na dotychczasowym poziomie, a nowymi wyzwaniami. Wezwał do stworzenia europejskiego ubezpieczenia od bezrobocia, większej równości w handlu międzynarodowym oraz zwiększenia wysiłków w walce ze zmianami klimatu. Podkreślił potrzebę zwiększenia działań na rzecz bezpieczeństwa cybernetycznego. Podsumowując opowiedział się za modelem Europy bliskiej swoim narodom. Zaproponował wzmocnienie Parlamentu Europejskiego, który powinien posiadać inicjatywę ustawodawczą i uprawnienia śledcze.

Jyrki KATAINEN, wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej, podkreśliwszy historyczne zasługi Włoch dla integracji europejskiej, przypomniał, że Unia przyniosła Włochom wymierną pomoc finansową. Włochy są jednym z największych beneficjentów planu Junckera, który poprzez wartość 58 mld euro inwestycje wsparł ponad 215 tys. włoskich małych i średnich przedsiębiorstw. Plan wspiera również inwestycje publiczne takie jak renowacja szpitala w Treviso za 70 mln euro, poprawa jakości wody w Apulii za 200 mln euro, czy wart 500 mln euro projekt udostępnienia internetu szerokopasmowego

dla 7 milionów Włochów. Podkreślił, że unijne inwestycje w kapitał ludzki pozwoliły w samym tylko 2017 r. wziąć udział w programie Erasmus 65 tys. włoskich studentów. Zwrócił też uwagę, że w trudnych chwilach po trzęsieniu ziemi w Umbrii w 2016 r. Unia pomagała Włochom przekazując poprzez Komisję 1,2 mld z Funduszu Solidarności.

Przypomniał, że w kolejnym siedmioletnim budżecie unijnym Komisja zwiększy fundusze na migracje, działania zewnętrzne, ale również na modernizację gospodarki i edukacji, na czym Włochy też skorzystają. Komisja planuje zwiększyć o 50% finansowanie badań i innowacji, dzięki czemu wart 9 mld euro Program Cyfrowa Europa wesprze cyfrową transformację Włoch.

Podkreślił, że Unia mocno też wspierała Włochy w czasie kryzysu migracyjnego, gdy zabrakło solidarności ze strony niektórych innych państw europejskich. Komisja Europejska udostępniła wówczas 950 mln euro na zarządzanie granicami i obsługę imigrantów. Zaznaczył, że mimo spadku liczby imigrantów o 97% we wschodnim i 80% w środkowym szlaku śródziemnomorskim, Europa nie może polegać na doraźnych rozwiązaniach, ale musi zakończyć reformę systemu azylowego i potrzebuje w tej sprawie zaangażowania Włoch.

Odnosząc się do kwestii gospodarczych powiedział, że włoski wzrost gospodarczy jest niższy niż średnia w strefie euro i jest to problem strukturalny. Z drugiej strony Włosi są bardzo twórczy i powinni uwolnić ducha kreatywności. Podkreślił rolę współpracy i wzajemnego zaufania i dodając, że należy rozmawiać ze sobą, a nie o sobie nawzajem. Podsumował, że rola Włoch jest kluczowa dla Unii bez względu na to, jaki scenariusz rozwoju z Białej Księgi Junckera Unia wybierze.

Wypowiedzi grup politycznych:

Manfred WEBER, w imieniu grupy Europejskiej Partii Ludowej, krytykował wystąpienie Contego. Powiedział, że do pobudzenia wzrostu potrzeba bardziej konkretnych działań niż te zaproponowane przez włoskiego premiera. Zwrócił uwagę, że Włochy są dziś krajem o najniższej stopie wzrostu w UE i dodał, że mają problem z realizacją zatwierdzonych już międzynarodowych projektów nawiązując do decyzji włoskiego parlamentu

o wstrzymaniu budowy superszybkiej kolei między Turynem a Lyonem. Przypomniał

też prowadzone przy formowaniu rządu Contego dyskusje, czy Włochy powinny pozostać w strefie euro. Zaapelował o przeprowadzenie reform gospodarczych na miarę niemieckiej Agendy 2010 kanclerza Schrödera i skutecznych reform w szeregu państw europejskich, wśród których wymienił też Polskę. Przestrzegł przed rosnącą stopą zadłużenia i skrytykował rząd włoski za poparcie dla dyktatury w Wenezueli. Wyraził natomiast solidarność z Włochami w kwestii migracji i zaapelował do wszystkich państw o przyjęcie zasady wiążącego mechanizmu solidarności.

Udo BULLMANN, w imieniu grupy socjalistów, skrytykował włoski rząd za doprowadzenie kraju, który tworzył Unię do izolacji i za brak rozwiązania problemów gospodarczych. Krytycznie ocenił napięcia z Komisją w sprawie budżetu i eskalację niepotrzebnego konfliktu z Francją. Szczególnie negatywnie zrecenzował postawę wicepremiera Matteo Salviniego wobec imigrantów. Dodał, że lider Ligi Północnej nie potrafi rozwiązać żadnego problemu, ale zawsze potrafi znaleźć kozła ofiarnego.

Raffaele FITTO, w imieniu grupy Europejskich Konserwatystów i Reformatorów, podkreślił sprzeczności w stanowisku rządu włoskiego. Przypomniał chwiejność włoskiego rządu ws. Globalnego porozumienia na rzecz migracji w Marrakeszu. Dodał, że włoskie stanowisko ws. Wenezueli uniemożliwia Europie odgrywanie roli globalnej. Skrytykował rząd za strukturalne zwiększanie deficytu i za blokowanie projektu kolei dużych prędkości Turyn-Lyon.

Guy VERHOFSTADT, w imieniu Grupy Porozumienia Liberałów i Demokratów na rzecz Europy, ostro krytykował premiera Conte nazywając go „marionetką” silniejszych politycznie wicepremierów M. Salviniiego i Giovanniego di Maio nadając tym ton całej swojej wypowiedzi. Mówiąc po włosku, odniósł się do centralnej pozycji Włoch w historii i rozwoju cywilizacji europejskiej. Szybko dodał, że od 20 lat, od czasu rządu Silvia Berlusconiiego, widać degenerację kraju. Skrytykował rząd włoski za postawę ws. Wenezueli, podjętą jego zdaniem pod wpływem Rosji, wzywając przy okazji do zmiany sposobu głosowania ws. polityki zagranicznej. Negatywnie ocenił stanowisko rządu włoskiego ws. migracji i uznał go odpowiedzialnym za stagnację gospodarczą, która doprowadzi wkrótce do recesji. Zdecydowanie skrytykował wicepremiera di Maio za poparcie dla ruchu „żółtych kamizelek”.

Eleonora FORENZA, w imieniu Konfederacyjnej Grupy Zjednoczona Lewica Europejska / Nordycka Zielona Lewica, krytykowała Contego za m.in. niedotrzymanie obietnic

wyborczych i brak walki z ekstremizmem. Powiedziała, że jej grupa chce stworzyć trzecią drogę wobec dwóch dominujących obecnie w Europie prądów politycznych: kontynuacji neoliberalnej polityki i fali reakcji. Oceniała, że rząd włoski nie walczy z liberalizmem i prowadzi politykę korzystną dla bogatych, a proponowany zryczałtowany zasiłek dla bezrobotnych nie pomoże w walce z ubóstwem we Włoszech. Skrytykowała rząd za brak reakcji na odradzający się jej zdaniem we Włoszech faszyzm i związki między ministrem spraw wewnętrznych a środowiskiem CasaPound. Cytując H. Arendt, że faszyzm ma korzenie w dehumanizacji innych, skrytykowała ostatnią odmowę przyjęcia statku z migrantami uznając ją za haniebną i zarzuciła rządowi próby kryminalizowania organizacji pozarządowych. Wreszcie, skrytykowała również rząd za brak poparcia dla praw kobiet.

Philip LAMBERTS, w imieniu Grupy Zielonych/ Wolne Przymierze Europejskie, nie zajął jednoznacznego stanowiska. Z jednej strony chwalił wiele pozytywnych inicjatyw włoskich, takich jak publiczny dostęp do wody, sprzeciw wobec energii nuklearnej, a z drugiej krytykował włoski rząd za polityczną izolację kraju w UE, brak wrażliwości na inicjatywy ekologiczne i wezwania Salviniego do wygnania z Włoch Romów i Sinti. Przypomniał, że chociaż Włochy bronią się przed imigrantami, to ponad 2 mln ich młodych obywateli wyjechało z kraju szukać lepszej przyszłości gdzie indziej.

Laura AGEA, w imieniu Grupy Europy Wolności i Demokracji Bezpośredniej, do której należy „Ruch 5 Gwiazd” tworzący koalicję rządową we Włoszech, broniła rządu. Zauważyła, że chociaż jest to już 17-ta debata na temat przyszłości Europy, to przed Unią nie ma nawet terazniejszości. Opowiedziała się za radykalną reorganizacją UE, która jest „gmachem bez fundamentów, którego budowa rozpoczęła się od dachu”. Jej zdaniem UE powinna być sprawiedliwsza i nie powinno w niej być miejsca na kraje pierwszej i drugiej kategorii. Uznała, że stosunki z Francją są dobre i nie potrzeba mediacji. Skrytykowała politykę oszczędności w UE, wysokie pensje komisarzy i wezwała do ustanowienia jednej siedziby Parlamentu Europejskiego.

Mara BIZZOTTO, w imieniu grupy Europa Narodów i Wolności, w której skład wchodzi Liga Północna będąca drugim z koalicjantów tworzących włoski rząd, powiedziała, że rząd Conte jest pierwszym demokratycznym rządem w Europie broniącym włoskiej suwerenności przed tyranami z Brukseli, Berlina i Paryża, którzy chcieli upokorzyć Włochy. Zaznaczyła, że dzięki Salviniemu ustała niekontrolowana imigracja i zniesiono

wyższy wiek emerytalny. Za wyzwanie dla Włoch uznała reformę podatkową i większą autonomię regionów. Prezydenta Maduro nazwała „komunistycznym dyktatorem”, którego należy się pozbyć. Oceeniła, że po wyborach do Parlamentu Europejskiego będzie można zbudować nową Europę, broniącą swoich granic i wolności.

Odpowiadając na wypowiedzi grup politycznych CONTE podkreślił, że jego rząd zawsze się angażował w ochronę najsłabszych, takich jak kobiety i dzieci. Wyjaśniał, że Włochy były przytłoczone liczbą imigrantów, których nie dało się zintegrować, tym bardziej że inne państwa członkowskie UE nie wypełniały swoich zobowiązań. Z uwagi na to, że nie można było zidentyfikować przybywających i ich odesłać, Włochy przyjęły bardziej zdecydowane podejście, które pozwoliło również na zwalczanie handlu ludźmi. Powtórzył, że relokacja imigrantów musi być automatyczna i obejmować wszystkie państwa członkowskie. Mówiąc o włoskich reformach gospodarczych podkreślił poprawienie konkurencyjności kraju, walkę z korupcją, ułatwienie działalności gospodarczej przez wprowadzenie nowego kodeksu upadłościowego i reformę procedur zamówień publicznych. Odpowiadając na zarzuty ws. Wenezueli stwierdził, że Włochy nie były odizolowane w debacie.

W czasie dalszej debaty zabrało głos 20 posłów, którzy kontynuowali tematy rozpoczęte przez przewodniczących grup z naciskiem na migrację i politykę gospodarczą. Jeden ze słoweńskich posłów należących do grupy Zielonych wezwał Contego do ustąpienia ze stanowiska premiera. Posłowie z włoskich ugrupowań rządowych chwalili rząd za „położenie kresu inwazji imigrantów” i handlu ludźmi, natomiast ci z partii opozycyjnych krytykowali go za rozmowę z kanclerz Merkel w Davos, w której tłumaczył jej taktyczne powody krytyki Francji przez wicepremiera di Maio, wynikające ze spadku sondaży jego partii. Krytykowani byli również włoscy wicepremierzy i ministrowie za częste nieobecności na posiedzeniach Rady.

W uwagach końcowych Conte odnosząc się do komentarza G. Verhofstadta oświadczył, że niektóre wypowiedzi nie zasługują na odpowiedź ze względu na to, że są obraźliwe. Powiedział, że jest dumny z reprezentowania woli zmiany, której chcą włoscy obywatele. Podkreślił, że rząd nie jest marionetką w rękach potężnych międzynarodowych lobby i grup interesów, czego nie można powiedzieć o wielu europejskich politykach. Powtórzył potrzebę solidarności między państwami

w kwestiach migracyjnych. Dodał, że nie ma głębszego ryzyka dla kontaktów francusko-włoskich.

POROZUMIENIA Z SINGAPUREM

Parlament w dniu 13 lutego 2019 r. przyjął 426 głosami, przy 186 przeciwko i 41 wstrzymujących się [rezolucję](#) ws. umowy o wolnym handlu z Singapurem. [Rezolucja](#) ws. umowy o ochronie inwestycji została przyjęta 436 głosami przy 203 przeciwko i 30 wstrzymujących się. Posłowie poparli również [umowę](#) o partnerstwie i współpracy. Negocjacje ws. umów rozpoczęły się w 2010 r. i trwały cztery lata. Długi czas między zakończeniem negocjacji a głosowaniem wynikał z rozbieżności opinii między Komisją a Radą m.in. co do kompetencji UE do wyłącznego zawarcia umowy, które zostały rozstrzygnięte wyrokiem TSUE z 2017 r. Umowa o wolnym handlu powinna wejść w życie w 2019 r. przed zakończeniem kadencji obecnej Komisji, natomiast umowa o ochronie inwestycji musi zostać ratyfikowana przez państwa członkowskie. W czasie debaty posłowie zwracali uwagę, że umowy są wzorowane na tych zawartych z Japonią i Kanadą i pokazują determinację UE do zachowania systemu handlu opartego na zasadach w czasach rosnących praktyk protekcyjnych. Zwracali uwagę, że Umowa o ochronie inwestycji daje możliwość szybkiego rozwiązywania sporów między inwestorami poprzez powołanie sądu z ustalonym kodeksem postępowania, w którym będą zasiadali sędziowie a nie arbitrzy, a sposób procedowania będzie transparentny. Umowa zastąpi też 13 dotychczasowych umów bilateralnych. W Singapurze ma siedzibę ponad 10 tys. przedsiębiorstw unijnych, które operują w regionie ASEAN. W 2017 r. wartość obrotów handlowych między UE a Singapurem wyniosła 53,3 mld euro, a wartość dwustronnych inwestycji w 2016 r. osiągnęła 256 mld euro. Zgodnie z danymi Dyrekcji ds. Handlu Komisji Europejskiej Singapur zajmuje 27-me miejsce na liście poza unijnych partnerów handlowych Polski. Działa w nim 902 polskich firm, spośród których 76% to małe i średnie przedsiębiorstwa. Polska importuje towary za 271 mln euro a sprowadza za 350 mln euro.

STOSOWANIE POSTANOWIEŃ TRAKTATU

W dniu 12 lutego 2019 r. Parlament przyjął trzy rezolucje dot. wdrażania szczegółowych postanowień traktatu dotyczących obywatelstwa UE, wzmocnionej współpracy i parlamentarnej kontroli nad Komisją Europejską.

W [rezolucji](#) ws. obywatelstwa UE posłowie skupiają się na czterech sprawach: prawach politycznych, ochronie konsularnej, swobodzie przemieszczania się i petycjach. Wyrażają obawy w związku z niską frekwencją w wyborach do Parlamentu Europejskiego. Zwracają uwagę, że obywatelstwo UE nie zrealizowało jeszcze w pełni swojego potencjału i podkreślają, że wciąż istnieją przeszkody dla swobodnego przepływu osób, co wymaga lepszego egzekwowania istniejącego prawa, w tym postanowień Traktatu i dyrektywy 2004/38 o prawach obywateli.

Sprawozdanie zawiera szereg zaleceń dla Komisji Europejskiej dot. m.in. systematycznych reakcji na naruszanie przez państwa członkowskie prawa do swobodnego poruszania się, czy zwrócenia się do Trybunału Sprawiedliwości o wydanie wyroku rozstrzygającego, czy pozbawienie praw wyborczych obywateli UE narusza prawo. Posłowie apelują, aby państwa członkowskie m.in. przeciwdziałały dyskryminacji ze względu na przynależność państwową i podjęły działania pod kątem zwiększenia frekwencji wyborczej. Sugerują również rozszerzenie przez państwa członkowskie, w miarę możliwości, prawa obywateli UE do głosowania we wszystkich wyborach w danym państwie, a nie tylko w wyborach lokalnych i do Parlamentu Europejskiego. Sprawozdanie poparło 459 posłów, 170 było przeciwko a 49 wstrzymało się.

W [rezolucji](#) ws. wzmocnionej współpracy posłowie przypominają, że procedura umożliwiająca co najmniej dziewięciu państwom członkowskim ściślejszą współpracę w obszarach niebędących wyłącznymi kompetencjami UE jest środkiem „ostatniej szansy” i została dotychczas użyta siedem razy w przypadku: prawa rozwodowego, małżeńskiego ustroju majątkowego, jednolitego systemu ochrony patentowej, podatku od transakcji finansowych, obliczeń wielkiej skali, Prokuratury Europejskiej oraz stałej współpracy strukturalnej. Posłowie w sprawozdaniu proponują, aby impuls do podjęcia współpracy pochodził od państw członkowskich i opierała się ona na wniosku legislacyjnym Komisji. Sugerują, że wzmocniona współpraca powinna być stosowana, jeśli podczas dwóch prezydencji Rady nie zostanie osiągnięty postęp

w pracach nad danym wnioskiem. Aby uniknąć blokowania prac w przypadku dużej ilości uczestniczących państw, zalecają stosowanie klauzuli pomostowej pod kątem zmiany sposobu głosowania na głosowanie większością kwalifikowaną. Za inną możliwość uznają zmianę procedury ustawodawczej na zwykłą po zatwierdzeniu przez Radę rozpoczęcia wzmocnionej współpracy. Posłowie w sprawozdaniu dokonują interpretacji art. 225 TFUE, który pozwala Parlamentowi zwracać się do Komisji o przedstawienie wniosku w sprawach niezbędnych do wykonania Traktatów. Uważają, że w razie nieosiągnięcia podczas dwóch prezydencji porozumienia w drodze zwykłej procedury artykuł ten pozwala Parlamentowi na zainicjowanie wzmocnionej współpracy w oparciu o wnioski Komisji. Proponują zwiększenie roli Parlamentu, tak aby był zaangażowany w każdy etap procedury poprzez poszerzenie zakresu działalności jednej z komisji o śledzenie wzmocnionej współpracy. Ubolewają nad brakiem zainteresowania ze strony Rady w tym względzie.

Posłowie widzą większą rolę parlamentów narodowych w sprawowaniu demokratycznej kontroli nad wzmocnioną współpracą w obszarach wspólnych kompetencji i zauważają możliwość powołania konferencji międzyparlamentarnej nadzorującej współpracę na wzór konferencji określonej w art. 13 Traktatu o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w unii gospodarczej i walutowej oraz międzyparlamentarnej konferencji na rzecz WPZiB/WPBiO. Odnośnie kosztów posłowie uważają, że powinny być pokrywane przez państwa uczestniczące we współpracy, a w razie finansowania współpracy przez Radę państwa niebiorące udziału we współpracy powinny otrzymać zwrot kosztów. Spory powinny podlegać jurysdykcji TSUE przy zachowaniu możliwości procedury arbitrażowej, przy czym TSUE byłby sądem ostatniej instancji. Sprawozdanie poparło 457 posłów, 154 było przeciw a 64 wstrzymało się od głosu.

W [rezolucji](#) nt. uprawnień Parlamentu do kontroli politycznej Komisji Europejskiej posłowie oceniają obecny stan kontroli politycznej nad Komisją i wydają zalecenia. Przypominają, że jest to jedno z uprawnień Parlamentu zapisane w art. 14 TUE i oceniają, że Parlament nie wykorzystuje w pełni wszystkich przysługujących mu instrumentów kontrolnych, bo jest to utrudnione z powodu braku jasnego wykazu uprawnień i ich rozdziału między szczeble regionalne, krajowe i wspólnotowe.

Popierają system głównych kandydatów na przewodniczącego Komisji, zwracając uwagę na upolitycznienie Komisji wynikające z Traktatu z Lizbony i brak instrumentów ich rozliczania. Sugerują, aby przy ewentualnym przeglądzie Traktatów nieznacznie obniżyć próg większości głosów wymagany do uchwalenia wotum nieufności wobec Komisji. W kontekście lutowego wyroku europejskiego rzecznika praw obywatelskiej ws. sposobu wyboru sekretarza generalnego Komisji krytykują tę instytucję za nieprzestrzeganie przepisów.

Posłowie zwracają uwagę, że Rada nie ma zagwarantowanych w Traktatach uprawnień ustawodawczych, a mimo to w ostatnich latach podejmuje decyzje wykraczające poza ich ramy, które nie są poddane kontroli Parlamentu. Sugerują przebudowę architektury instytucjonalnej poprzez stworzenie dwuizbowego systemu władzy i przekształcenie Rady w izbę wyższą. Dużo miejsca poświęcają kontroli budżetowej i zwracają uwagę, że brak lojalnej współpracy ze strony Rady nie pozwala na właściwe kontrolowanie tej instytucji.

Wśród zaleceń jest wezwanie Komisji do właściwego rozpatrywania inicjatyw ustawodawczych podejmowanych przez Parlament na podstawie art. 225 TFUE i sugestia przyznania Parlamentowi prawa inicjatywy ustawodawczej i uprawnień śledczych przy okazji przyszłego przeglądu Traktatu. Posłowie domagają się większej kontroli nad wdrażaniem aktów delegowanych i ustawodawczych i jak najszybszego określenia jasnych kryteriów rozgraniczenia stosowania aktów delegowanych i wykonawczych. Posłowie wnioskuje też o intensyfikację kontaktów Parlamentu z parlamentami narodowymi zarówno w warstwie politycznej jak i urzędniczej poprzez wymianę doświadczeń między urzędnikami Parlamentu Europejskiego a urzędnikami parlamentów narodowych, Komitetu Regionów i parlamentów regionalnych państw członkowskich. Postulują też wprowadzenie „tygodnia europejskiego”, który pozwoliłby na wyjaśnienie zagadnień europejskich w parlamentach i zgromadzeniach ustawodawczych. W odniesieniu do Komisji posłowie proponują, aby przy okazji przyszłej zmiany Traktatu doprecyzować zasady pociągania komisarzy do osobistej odpowiedzialności przed Parlamentem w trakcie kadencji. Wnoszą również o przegląd procedur Komisji dot. mianowania sekretarza generalnego pod kątem zapewnienia przejrzystości i równości szans. Rezolucję poparło 494 posłów, 92 było przeciw, a 85 wstrzymało się od głosu.

UNIJNY MECHANIZM OCHRONY LUDNOŚCI

W dniu 12 lutego 2019 r. Parlament przyjął [rezolucję](#) ustawodawczą ws. aktualizacji unijnej ochrony cywilnej, która ma poprawić skuteczność reakcji UE na klęski żywiołowe. Potrzeba ulepszenia mechanizmu jest konsekwencją oceny jego działania podczas pożarów, burz i powodzi jakie miały miejsce w Portugalii i Grecji w 2017 i 2018 r. Nowe przepisy przewidują łączenie zasobów ochrony cywilnej i polepszenie wyposażenia *rescue* (unijnej rezerwy zdolności operacyjnych) w specjalistyczny sprzęt ratowniczy, w tym śmigłowce gaśnicze, pod kątem szybszej pomocy państwom członkowskim. Nowe przepisy nie zastępują kompetencji państw członkowskich i zostaną użyte w ostateczności, gdy państwa członkowskie nie będą w stanie samemu stawić czoła klęsce żywiołowej. Budżet rezerwy operacyjnej *rescue* na lata 2019-2020 wynosi 200 mln euro. Parlament zawarł w tej sprawie wstępne porozumienie z Radą w grudniu 2018 r. Rezolucję poparło 620 posłów, 22 było przeciw, a 35 wstrzymało się od głosu. Przepisy wejdą w życie po zatwierdzeniu przez Radę latem 2019 r.

PONOWNE UŻYWANIE WODY

W dniu 12 lutego 2019 r. Parlament przyjął [rezolucję](#) ustawodawczą ws. minimalnych wymogów dot. ponownego wykorzystania wody. Pozwala ona na ponowne wykorzystanie oczyszczonych ścieków do irygacji w rolnictwie i określa minimalne standardy jakości rekultywowanej wody. Ustanawia też zakres obowiązków podmiotów zajmujących się produkcją, dystrybucją i magazynowaniem rekultywowanej wody. Zgodnie z nowymi przepisami państwa członkowskie mogą zdecydować o wykorzystaniu rekultywowanej wody do celów komunalnych pod warunkiem pełnej ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska naturalnego. W czasie debaty sprawozdawczyni wniosku, Simona BONAFÈ, z grupy socjalistów, podkreśliła, że jak pokazuje przykład Włoch, sprawa ponownego użycia wody stanie się paląca z powodu coraz częstszych susz. Dodała, że niedobór wody dotyka już co najmniej 11 % ludności Europy i 17 % terytorium Unii Europejskiej, a od 1980 r. susze w Europie spowodowały straty szacowane na 100 mld EUR. Zwróciła uwagę, że z uwagi na rozpowszechnienie problemu potrzebne jest rozwiązanie europejskie w duchu

gospodarki o obiegu zamkniętym. Posłowie przyjęli poprawkę grupy Europy Wolności i Demokracji Bezpośredniej, zgodnie z którą w rok po wejściu w życie rozporządzenia Komisja przyjmuje akty delegowane pod kątem włączenia do przepisów metody analizy substancji perfluoroalkilowych w celu wykrycia cząsteczek plastiku w rekultywowanej wodzie. Rezolucję poparło 588 posłów, 23 głosowało przeciw, a 66 wstrzymało się od głosu. Kolejnym krokiem w procedurze są negocjacje z Radą po ustaleniu przez nią swojego stanowiska.

STAN DEBATY NAD PRZYSZŁOŚCIĄ EUROPY

W dniu 13 lutego 2019 r. Parlament przyjął 407 głosami za, przy 196 głosach przeciw i 41 wstrzymujących się [rezolucję](#) ws. stanu debaty na temat przyszłości Europy. Ma ono stanowić wkład Parlamentu w dyskusję nad kierunkiem, w jakim ma podążać Unia Europejska w przyszłości, możliwymi reformami instytucjonalnych i rodzajami współpracy między państwami członkowskimi.

Posłowie w rezolucji podkreślają, że zróżnicowana integracja musi pozostać otwarta na wszystkie państwa członkowskie i dalej być jednym ze sposobów integracji, ale nie furtką do wybierania przez państwa korzystnych tylko dla siebie rozwiązań ani poluźnienia integracji politycznej. Krytykują Radę Europejską za stosowanie metody międzyrządowej ze szkodą dla prawa inicjatywy przysługującego Komisji i wzywają Radę, by nie wykraczała poza zakres jej kompetencji zapisanych w art. 15 TUE. W szczególności wzywają do szerszego stosowania kwalifikowanej większości głosów, tak aby na arenie międzynarodowej UE mówiła jednym głosem, i za stosowaniem zwykłej procedury ustawodawczej we wszystkich obszarach, w których to jest możliwe. Posłowie zwracają uwagę, że w ostatnich latach równowaga instytucjonalna została zachwiana, z uwagi na to, że Rada podejmuje większość decyzji politycznych i gospodarczych ze szkodą dla innych instytucji. Z tego powodu pod kątem zwiększenia przejrzystości proponują przekształcenie Rady w izbę ustawodawczą na równi z Parlamentem Europejskim. Zwracają w tym kontekście uwagę na sprawozdanie Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich oraz pismo COSAC z grudnia 2017 r., apelujące o większą przejrzystość procesu decyzyjnego Rady

i nieformalnych organów, takich jak Eurogrupa. Ponadto w rezolucji posłowie proponują, aby przy okazji przeglądu Traktatów przyznać Parlamentowi prawo inicjatywy ustawodawczej i kompetencje śledcze. Odnośnie Komisji posłowie sugerują zwiększenie jej wydajności przez dostosowanie struktury polegające na mianowaniu wiceprzewodniczących odpowiedzialnych za pakiet polityk lub mianowaniu komisarzy wyższych i niższych rangą. Zwracają uwagę, że ani suwerenność, ani zasada pomocniczości nie mogą stanowić uzasadnienia dla nieprzestrzegania przez państwa członkowskie podstawowych wartości UE wynikających z Traktatów, które państwa członkowskie dobrowolnie podpisały i których zobowiązały się przestrzegać. Zwracają się też do Komisji o przedłożenie wniosku ws. unijnego mechanizmu na rzecz demokracji, praworządności i praw podstawowych, o który Parlament prosił w rezolucji z października 2016 r. Ponadto w sprawozdaniu podkreślono potrzebę pogłębienia i uzupełnienia Unii Gospodarczo-Walutowej, zaznaczając, że polityka gospodarcza i budżetowa powinna stać się w przyszłości kompetencją dzieloną przez Unię z państwami członkowskimi. Popierają stworzenie budżetu strefy euro i połączenie stanowiska wiceprzewodniczącego Komisji ds. gospodarczych i przewodniczącego Eurogrupy. Posłowie zdecydowanie popierają procedurę kandydatów głównych na stanowisko przewodniczącego Komisji Europejskiej i grożą odrzuceniem ewentualnego kandydata, który nie byłby wyznaczony jako kandydat grupy politycznej przed wyborami. Rezolucję poparły grupy Europejskiej Partii Ludowej i socjalistów, natomiast krytycznie wypowiedziały się grupy EKR i Konfederacyjnej Grupy Zjednoczona Lewica Europejska / Nordycka Zielona Lewica. Ruža TOMAŠIĆ z EKR wezwała do poszanowania narodów, tożsamości narodowych i tradycji, bo jej zdaniem część establishmentu UE pozostała uwięziona w federalistycznej wizji Europy lat 50-tych XX wieku.

João FERREIRA, z lewicy, krytykował neoliberalny kierunek integracji europejskiej, który jest niekorzystny dla ludzi i ich praw.

STATUT EUROPEJSKIEGO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH

W dniu 12 lutego 2019 r. przyjęła 573 głosami za, przy 29 przeciw, i 66 wstrzymujących się [sprawozdanie](#) ws. projektu rozporządzenia ustanawiającego przepisy i ogólne warunki wykonywania funkcji Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich.

Wzmocnia on kompetencje Rzecznika, zwłaszcza w zakresie dochodzeń z własnej inicjatywy, dostępu do informacji, wystąpień przed Parlamentem, dochodzeń ws. molestowania seksualnego, ochrony informatorów, konfliktu interesów, a także współpracy z Prokuraturą Europejską.

W czasie poprzedzającej głosowanie debaty Frans TIMMERMANS, pierwszy wiceprzewodniczący Komisji, podkreślił skuteczność urzędu i dodał, że urzędy unijne w 80% realizują wydane przez rzecznika zalecenia. Poparł poprawki, w tym wydłużenie do dwóch miesięcy terminu odpowiedzi instytucji na zalecenia, możliwość występowania Rzecznika przed Parlamentem i kierowania spraw do OLAF i Prokuratury Europejskiej. Wyraził wątpliwości odnośnie wydłużenia do trzech lat terminu na składanie skarg, argumentując, że obecny dwuletni spełnia swoje zadanie, a upływ czasu utrudnia procedowanie skargi.

PROGRAM JEDNOLITEGO RYNKU 2021-2027

W dniu 12 lutego 2019 r. Parlament przyjął 520 głosami za, przy 25 przeciw i 33 wstrzymujących się [sprawozdanie](#) ws. rozporządzenia ustanawiającego program jednolitego rynku w latach 2021-2027, którego celem jest poprawa funkcjonowania rynku wewnętrznego w sześciu obszarach: skuteczność rynku wewnętrznego, konkurencyjność przedsiębiorstw, a zwłaszcza małych i średnich przedsiębiorstw, dalsze opracowanie norm europejskich i wysokich standardów sprawozdawczości, wspieranie interesów konsumentów, statystyki oraz zdrowie ludzi, zwierząt i roślin. Parlament proponuje zwiększenie wysokości programu ustalonego przez Komisję na 4,089 mld euro do 6,563 mld euro w cenach bieżących. Puła środków na program COSME dla małych i średnich przedsiębiorstwa ma wzrosnąć o 2,122 mld euro. Posłowie ustalili 5-procentowy pułap wydatków na pokrycie kosztów administracyjnych i wsparcia technicznego. Poprawki dotyczyły również ogólnych celów programu, wśród których podkreślono cyfrowy wymiar rynku wewnętrznego. Przyjmując sprawozdanie Parlament wyraził zgodę na otwarcie negocjacji z Radą, która w listopadzie 2018 r. uzgodniła częściowe podejście ogólne.

SZTUCZNA INTELIGENCJA

W dniu 12 lutego 2019 r. Parlament przyjął znaczną większością [sprawozdanie](#) ws. europejskiej polityki przemysłowej w dziedzinie sztucznej inteligencji i robotyki.

W 192. punktowej rezolucji posłowie zwracają uwagę na potencjał sztucznej inteligencji i robotyki w wielu branżach od zdrowia i energii do produkcji przemysłowej i transportu i na fakt, że 32% wszystkich ośrodków zajmujących się tematem znajduje się w Unii. Zwracają jednak uwagę na zagrożenia dla bezpieczeństwa cyfrowego związane ze złośliwym lub niedbałym wykorzystywaniem sztucznej inteligencji (SI). Podkreślają niebezpieczeństwo prowadzenia przy użyciu SI kampanii dezinformacyjnych ograniczających prawa obywateli do samostanowienia i zagrażających demokracji i prawom podstawowych. Za szczególnie niepokojące uznają wykorzystywanie rozpoznawania twarzy i głosu w programach mających monitorować kondycję psychiczną pracowników pod kątem zwiększenia wydajności w pracy. W rezolucji podkreślają potrzebę stworzenia kodeksu etycznego regulującego rozwój nowego sektora. Posłowie mając na uwadze przyszłą utratę miejsc pracy spowodowaną przez SI wzywają państwa członkowskie do opracowania programów szkoleniowych rozwijających umiejętności w dziedzinach, na które w przyszłości mogą mieć wpływ autonomiczne technologie. Postulują, aby Komisja wprowadziła kary dla podmiotów stających się za pomocą SI manipulować percepcją. W czasie poprzedzającej głosowanie debaty sprawozdawca Ashley FOX powiedział, że wiele czasu minie zanim w pełni poznamy potencjał SI, tak samo jak ludzkość potrzebowała 200 lat, aby w pełni poznać potencjał silnika parowego. Dodał, że SI może ona budzić obawy, tak samo jak opór budziły maszyny parowe w XIX. Zaapelował, żeby Parlament Europejski nie był Parlamentem Luddystów i wyszedł naprzeciw wymogom postępu, akcentując jednak potrzebę kodeksu etycznego, aby SI była skoncentrowana na człowieku i nie przyciągała ludzi złej woli. Zwrócił uwagę na potrzebę globalnego podejścia do SI, która nie będzie miała granic, co wymusi opracowania międzynarodowych lub globalnych standardów prawnych.

Karmenu VELLA, komisarz ds. środowiska, gospodarki morskiej i rybołówstwa, powiedział, że Komisja powołała grupę ekspertów wysokiego szczebla ds. SI w celu opracowania wytycznych etycznych obejmujących takie kwestie jak sprawiedliwość, bezpieczeństwo, przejrzystość, demokracja, ochrona danych osobowych, ochrona konsumentów i niedyskryminacja. Grupa niebawem zakończy swoje prace i opublikuje wytyczne w kwietniu 2019 r.

Za rezolucją głosowało 572 posłów, 54 było przeciw, a 45 wstrzymało się od głosu.

INTEGRACJA ROMÓW

W dniu 12 lutego 2019 r. Parlament przyjął przez podniesienie ręki [rezolucję](#) ws. strategii na rzecz integracji Romów. Projekt złożony przez Lívíę JÁRÓKĘ, węgierską posłankę romskiego pochodzenia z grupy Europejskiej Partii Ludowej poparty wszystkie główne grupy (socjaliści, konserwatyści, liberałowie, zieloni i lewica). W rezolucji posłowie postulują wzmocnienie kolejnych ram strategicznych dla krajowych strategii na rzecz integracji Romów po 2020 r. oraz nasilenia walki z antycygańskością. Wyrażają też ubolewanie, że podjęto ograniczone działania ws. zaleceń przedstawionych w sprawozdaniu z 2017 r. i formułują zalecenia wobec Komisji i państw członkowskich.

Chcą, aby Komisja zaproponowała strategiczne unijne ramy dot. krajowych strategii integracji Romów wykraczające poza 2020 r., które powinny być opracowane przy udziale przedstawicieli Romów. Ramy te miałyby obejmować więcej obszarów priorytetowych, posiadać jasne i wiążące cele, zawierać harmonogramy i wskaźniki pod kątem monitorowania wyzwań. Uważają, że głównym elementem powinna być walka z antycygańskością, przeciwdziałanie dyskryminacji, w tym krzyżowej. Wnioskują o wzmocnienie Agencji Praw Podstawowych pod kątem umożliwienia monitorowania i oceny krajowych strategii integracji Romów. Innym pomysłem jest postulat przyjęcia strategii pozwalającej na zatrudnianie Romów w instytucjach unijnych.

Od państw członkowskich posłowie oczekują podobnego podejścia jak od Komisji z uwzględnieniem specyfiki krajowej. Chcą, aby państwa opracowały z udziałem przedstawicieli Romów krajowe strategie integracji Romów po 2020 r. i przeznaczyły na ten cel fundusze publiczne. Chcą większej walki z antycygańskością i aktywniejszego ścigania ataków rasistowskich oraz większej reprezentacji Romów we wszystkich sferach życia, w tym w instytucjach publicznych i partiach politycznych. Posłowie przyjęli też poprawkę ustną o równym dostępie romskich dzieci do edukacji i ich priorytetowym traktowaniu w tworzeniu i wdrażaniu strategii.

REFORMA PODATKU VAT

W dniu 12 lutego 2019 r. Parlament przyjął 493 głosami za, przy 48, przy 137 wstrzymujących się [rezolucje](#) ws. wniosku dot. aktualizacji dyrektywy 2006/112/WE. Po 25 latach funkcjonowania systemu tymczasowego wprowadza ona ostateczny system VAT w UE w odniesieniu do handlu między państwami członkowskimi oparty na zasadzie opodatkowania w państwie członkowskim przeznaczenia.

Nowe przepisy mają na celu skuteczniejsze zwalczanie oszustw związanych z tzw. „karuzelami” VAT-owskimi szacowanych na co najmniej 50 mld EUR rocznie. Posłowie chcą, aby wprowadzić ścisłe kryteria stosowane przez wszystkie państwa członkowskie identyfikujące, które przedsiębiorstwa mogą korzystać ze statusu podatnika certyfikowanego, jak również wprowadzić wspólne zasady nakładania grzywien na podmioty nieprzestrzegające przepisów.

UMOWA Z MAROKIEM

W dniu 12 lutego 2019 r. Parlament zatwierdził 515 głosami za, przy 189 przeciw i 49 wstrzymujących się [umowe](#) o partnerstwie ws. rybołówstwa między Unią a Marokiem. Na mocy umowy rybacy z maksymalnie 10 państw UE mogli będą poławiać ryby na łowiskach należących do Maroka i przylegających do administrowanej przez władze marokańskie Sahary Zachodniej leżące między równoleżnikami północnymi 35° 47' 18 a 20° 46' 13.

Okolo 130 statków będzie mogło łowić m.in tuńczyka, sardynki, makrele i sardele. 208,7 mln euro, które UE ma zapłacić za czteroletnie pozwolenie ma pomóc zrównoważonemu rozwojowi rybołówstwa Maroka i Sahary Zachodniej.

Umowa uwzględnia rezolucję Trybunału Sprawiedliwości UE z 2018 r. w sprawie Sahary Zachodniej, nie stanowi jednak uznania suwerenności Maroka nad terytorium Sahary Zachodniej i nie ma wpływu na stanowisko UE w tej sprawie. Umowa budziła wątpliwości grup zielonych i lewicy co do zgodności z wyrokami TSUE. Po głosowaniu w Parlamencie Rada ostatecznie przyjmie porozumienie w ciągu kilku tygodni.

DEBATA NT. SYTUACJI W SYRII

W dniu 12 lutego 2019 r. odbyła się debata nt. trwającego od ponad 7 lat konfliktu, który kosztował życie pół miliona ludzi i wygnał z kraju prawie 6 mln obywateli. W jej trakcie Komisarz Hahn zapowiedział planowaną na marzec III konferencję ws. Syrii, która odbędzie się w Brukseli. Posłowie wyrażali obawy co do sytuacji humanitarnej i skutków wycofania sił amerykańskich. Sugerowali większe zaangażowanie dyplomatyczne Unii w konflikt, kosztem zmniejszenia zaangażowania finansowego. Część posłów oceniała utrzymanie się prezydenta Assada u władzy przy pomocy Rosji i Iranu za porażkę Unii.

Johannes HAHN, komisarz ds. europejskiej polityki sąsiedztwa i rozszerzenia, powiedział w imieniu Wysokiej przedstawiciel, że chociaż po ogłoszeniu wycofania sił amerykańskich wojna w Syrii wkroczyła w nowe stadium, to wciąż nie widać rozwiązania politycznego. Zwrócił uwagę, że terroryści choć rozproszeni nie zostali całkowicie pokonani, a skrzydło Al-Kaidy w Syrii, znane jako Front Al-Nusra lub Hayat Tahrir al-Szam konsoliduje swoją kontrolę nad okręgiem Idlib. Przyznał, że chociaż obawy Turcji co do swojego bezpieczeństwa są zrozumiałe, to rozczłonkowanie kraju na strefy wpływów nie jest receptą na pokój. Wyraził nadzieję, że negocjacje między siłami kurdyjskimi, Turcją, Rosją, USA a rządem al - Assada dot. północno-wschodniej części kraju zapobiegną nowym konfliktom i przyczynią się do zachowania integralności państwa.

Zaznaczył, że Unia jest przeciwna międzynarodowemu uznaniu al - Assada bez zmiany stosunku jego reżimu do praw człowieka. Wyraził zaniepokojenie doniesieniami o arbitralnych zatrzymaniach i przetrzymywaniu więźniów. Dodał, że UE nie wesprze finansowo odbudowy Syrii do czasu zdecydowanych zmian politycznych. Uznał, że wciąż nie ma warunków do bezpiecznego powrotu syryjskich uchodźców.

HAHN podkreślił, że jedyne trwałe rozwiązanie konfliktu może być osiągnięte tylko pod egidą ONZ. Unia mając na celu wsparcie negocjacji genewskich planuje zorganizowanie w połowie marca br. trzeciej konferencji ws. Syrii. Będzie się ona opierać na trzech filarach: wsparciu procesu politycznego, pomocy humanitarnej i rozwoju regionalnym. Konferencji będzie towarzyszył dzień dialogu z zainteresowanymi zakończeniem wojny stronami, który odbędzie się w Parlamencie. Wezmą w nim udział politycy, organizacje pozarządowe i przedstawiciele

społeczeństwa obywatelskiego z Syrii i krajów sąsiednich, które przyjęły syryjskich uchodźców.

José Ignacio SALAFRANCA SÁNCHEZ-NEYRA ocenił w imieniu grupy EPL, że uzyskanie przez reżim kontroli nad 65% terytorium przy pomocy Rosji i Iranu, jak również wycofanie sił USA i napięcia na pograniczu syryjsko-tureckim i syryjsko-irackim tworzą niebezpieczne otoczenie. Apelował o pomoc humanitarną dla cierpiących Syryjczyków.

Victor BOȘTINARU w imieniu grupy socjalistów podkreślił, że odbudowa może się zacząć dopiero, gdy będzie możliwy powrót do domów 6 mln uchodźców z zagranicy i 4 mln uchodźców wewnętrznych. Zaproponował ściganie zbrodni wojennych przez międzynarodowy wymiar sprawiedliwości.

Charles TANNOCK w imieniu grupy EKR uznał za pożałowania godne, że reżim al – Assada przetrwa, a ewakuacja sił amerykańskich stworzy próżnię bezpieczeństwa.

Marietje SCHAAKE, w imieniu grupy liberałów skrytykowała brak strategii Unii wobec wojny w Syrii, biorąc pod uwagę duże wydatki, jakie Unia poniosła w Syrii nic w zamian nie uzyskując. Nie szczędziła krytyki Belgii i Włochom za kontakty handlowe z reżimem.

Michel REIMON, z grupy Zielonych skrytykował Unię o porzucenie Kurdów, którzy dzielnie walczyli z ISIS i starali się stworzyć demokrację w wyzwolonym przez siebie regionie, a obecnie są zagrożeni turecką inwazją. Apelował o wywarcie presji na prezydenta Turcji, R.T. Erdoğan, i dodał, że uwolnienie ponad 900 wojowników państwa islamskiego więzionych przez Kurdów byłoby zagrożeniem również dla UE.

James CARVER, z grupy Europa Demokracji Bezpośredniej, zaznaczył, że jeśli Unia nie będzie starała się wpływać na rozwój wydarzeń w regionie, zrobią to inni. Podkreślił, że przyszłość Syrii jest ważna dla Unii chociażby z powodu własnego bezpieczeństwa UE.

Marie-Christine ARNAUTU, z grupy Europa Narodów i Wolności, powiedziała, że syryjscy uchodźcy powinni wrócić odbudowywać swój kraj. Jej zdaniem Unia nie jest przygotowana na stopniowe wychodzenie dżihadystów z europejskich więzień, islamscy wojownicy posiadający podwójne obywatelstwo, powinni być pozbawieni obywatelstwa państwa członkowskiego EU, a dla tych którzy posiadają tylko jedno, powinna być przywrócona kara śmierci lub ciężkich robót.

W czasie debaty, w której wzięło 30 posłów, zwracano m.in. uwagę na finansowaną przez UE pomoc humanitarną i proponowano odejście od głosowania większościowego w sprawach WPZiB.

Bogdan ZDROJEWSKI z EPL powiedział, że instytucjom zajmujących się Syrią brak konsekwencji w działaniu, w zawartych porozumieniach, w świadczonej pomocy humanitarnej i działaniach militarnych. Zwrócił uwagę na efekty uzyskiwane przez Rosję, Izrael, Turcję i reżim Assada, które nie są dobre dla samej Syrii.

Michał MARUSIK, z grupy Europa Narodów i Wolności, ocenił, że problemy Syrii wynikają z jej położenia geopolitycznego, które jest kluczem do znalezienia rozwiązania konfliktu.

Ana GOMES, z grupy socjalistów, powiedziała, że Assad przy pomocy Rosji utrzymał się u władzy, bo Europa nie podjęła konkretnych działań, aby postawić go przed sądem. Jej zdaniem państwa członkowskie zbojkotowały WPZiB w przypadku Syrii, co ma tragiczne skutki dla wiarygodności UE i jej bezpieczeństwa. Skrytykowała pozostawienie kurdyjskich bojowników własnemu losowi.

W uwagach końcowych komisarz HAHN powtórzył, że Unia nie uzna reżimu Assada, jeśli ten nie zacznie przestrzegać praw człowieka, a w Genewie nie dojdzie do postępów w negocjacjach.

REZOLUCJA WS. BOŚNI I HERCEGOWINY

W dniu 13 lutego 2019 r. Parlament przyjął 468 głosami za, przy 123 przeciw i 83 wstrzymujących się [rezolucje](#) ws. sprawozdania za 2018 r. dot. Bośni i Hercegowiny. Zwraca w niej uwagę na spowolnienie od 2017 r. tempa reform i przypadki korupcji podczas wyborów w październiku 2018 r., które były zdominowane przez nacjonalistyczną retorykę. Mając na uwadze złożony w 2016 r. wniosek akcesyjny posłowie podkreślają, że Bośnia przed uzyskaniem statusu kandydata musi przyspieszyć proces reform konstytucyjnych i politycznych, które przekształciłyby ją w pełni funkcjonalne państwo oparte na praworządności. Wymieniają też inne wyzwania związane z korupcją i gloryfikacją zbrodniarzy wojennych. W sferze polityki międzynarodowej posłowie apelują, aby Bośnia dostosowała się do decyzji Rady o sankcjach związanych z aneksją Krymu przez Rosję i wydarzeniami we wschodniej

Ukrainie. Negatywnie oceniają fakt, że niektóre partie bośniackie nie chcą w tej sprawie współpracować.

Sprawozdawca Cristian Dan PREDA zapewnił, że Parlament popiera aspiracje Bośni do członkostwa, ale nie może nie zauważyć spowolnienia tempa reform po październikowych wyborach. Oceniał, że jeśli Bośnia chce uzyskać status kandydata, to musi pokazać konkretne rezultaty.

Zarówno Rada jak i Komisja zwracały uwagę na impas polityczny, w jakim znalazła się Bośnia, jak również wyzwania i nierozwiązane problemy. Przedstawiciele obydwu instytucji wezwali nowo wybranych polityków do zaprzestania retoryki podziałów pod kątem realizacji zobowiązań i przyspieszenia procesu integracji z UE. Podkreślili potrzebę reform w wielu obszarach. Chodzi zwłaszcza o praworządność, walkę z korupcją i przestępczością zorganizowaną, administrację publiczną oraz współpracę między szczeblami administracji.

Większość grup politycznych poza Europą Wolności i Demokracji Bezpośredniej poparła sprawozdanie. Posłowie wzywali polityków bośniackich do przełamania impasu i wznowienia programu reform. Inni ostrzegali przed możliwością zachwiania równowagi w bałkańskiej federacji obciążonej ciężarem etnicznych niechęciami jeszcze z lat 90-tych XX w. Przedstawiciel grupy EKR, Bas BELDER, kwestionował pozytywną rolę wpływów tureckich, które w kontekście bliskich relacji prezydenta Erdoğan z partiami bośniackimi, będą napędzać napięcia między grupami etnicznymi i religijnymi w Bośni. Bogdan ZDROJEWSKI, z grupy EPL, powiedział, że oferta europejska przestała być dla sił politycznych w Bośni mobilizująca, a Europa nie może zachętami wyciągać państw z wewnętrznych kryzysów. Oceniał, że instytucje europejskie muszą wykazać konsekwencję i spójność działań wobec Bośni.

MANDAT KOMISJI DO NEGOCJACJI MIĘDZYINSTYTUCJONALNYCH

W dniu 12 lutego 2019 r. Parlament potwierdził decyzję Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych do rozpoczęcia negocjacji międzyinstytucjonalnych ws. sprawozdania dot.:

1. [Wniosku Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz uchylające wspólne działanie Rady 98/700/WSiSW, rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) nr 1052/2013 oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) 2016/1624](#)

PRZYJĘTE TEKSTY

1. [Protokół do Umowy o partnerstwie gospodarczym oraz koordynacji politycznej i współpracy między UE a Meksykiem \(przystąpienie Chorwacji\)](#)
2. [Umowa o partnerstwie w sprawie połowów między Republiką Wybrzeża Kości Słoniowej a Unią Europejską \(2018–2024\) \(rezolucja\)](#)
3. [Umowa o partnerstwie w sprawie połowów między Republiką Wybrzeża Kości Słoniowej a Unią Europejską \(2018–2024\)](#)
4. [Umowa o partnerstwie w sprawie zrównoważonych połowów między UE a Marokiem](#)
5. [Umowa w sprawie zapobiegania nieuregulowanym połowom na morzu pełnym w środkowej części Oceanu Arktycznego](#)
6. [Unijny program zwalczania nadużyć finansowych](#)
7. [Wieloletni plan gospodarowania stadami ryb w wodach zachodnich i wodach z nimi sąsiadujących oraz połowów eksploatujących te stada](#)
8. [Unijny Mechanizm Ochrony Ludności](#)
9. [Minimalne wymogi dotyczące ponownego wykorzystania wody](#)
10. [Homologacja i nadzór rynku pojazdów rolniczych i leśnych](#)
11. [Program na rzecz jednolitego rynku, konkurencyjności przedsiębiorstw oraz statystyki europejskiej](#)
12. [VAT: docelowy system opodatkowania handlu między państwami członkowskimi](#)
13. [Strategie na rzecz integracji Romów](#)
14. [Stosowanie postanowień Traktatu dotyczących obywatelstwa UE](#)
15. [Stosowanie postanowień Traktatu dotyczących wzmocnionej współpracy](#)
16. [Stosowanie postanowień Traktatu dotyczących uprawnień Parlamentu do sprawowania kontroli politycznej nad Komisją](#)
17. [Stosowanie Karty praw podstawowych Unii Europejskiej w ramach instytucjonalnych UE](#)
18. [Przepisy i ogólne warunki regulujące wykonywanie funkcji Rzecznika Praw Obywatelskich \(Statut ERPO\)](#)
19. [Kompleksowa europejska polityka przemysłowa w dziedzinie sztucznej inteligencji i robotyki](#)
20. [Zrównoważone stosowanie pestycydów](#)
21. [Wdrażanie dyrektywy w sprawie transgranicznej opieki zdrowotnej](#)
22. [Europejska Agencja Kontroli Rybołówstwa](#)
23. [Komputeryzacja przepływu wyrobów akcyzowych i nadzór nad nimi](#)
24. [Prawo właściwe dla skutków przelewu wierzytelności wobec osób trzecich](#)
25. [Program wymiany, pomocy i szkoleń w dziedzinie ochrony euro przed fałszowaniem na lata 2021–2027 \(program „Perykles IV”\)](#)
26. [Umowa o wolnym handlu między UE a Singapurem](#)
27. [Umowa o wolnym handlu między UE a Singapurem \(rezolucja\)](#)
28. [Umowa o ochronie inwestycji między UE a Singapurem](#)
29. [Umowa o ochronie inwestycji między UE a Singapurem \(rezolucja\)](#)
30. [Umowa o partnerstwie i współpracy między UE a Singapurem](#)
31. [Umowa o partnerstwie i współpracy między UE a Singapurem \(rezolucja\)](#)
32. [Traktat ustanawiający Wspólnotę Transportową](#)
33. [Sprawozdanie za rok 2018 dotyczące Bośni i Hercegowiny](#)
34. [Wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy](#)
35. [Program „Wymiar sprawiedliwości”](#)
36. [Stan debaty nad przyszłością Europy](#)
37. [Brak sprzeciwu wobec aktu delegowanego: poziomy podziału geograficznego](#)
38. [Brak sprzeciwu wobec aktu delegowanego: standardy techniczne dot. obowiązku rozliczania w celu dalszego odroczenia dat rozpoczęcia stosowania obowiązku rozliczania niektórych kontraktów pochodnych przedmiotu obrotu poza rynkiem regulowanym](#)
39. [Brak sprzeciwu wobec aktu delegowanego: data, od której obowiązek rozliczania staje się skuteczny dla niektórych rodzajów kontraktów](#)
40. [Brak sprzeciwu wobec aktu delegowanego: termin stosowania procedur zarządzania ryzykiem w stosunku do niektórych kontraktów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, nierozliczanymi przez CCP](#)
41. [Współpraca między sądami państw członkowskich przy przeprowadzaniu dowodów w sprawach cywilnych lub handlowych](#)
42. [Doreczanie w państwach członkowskich dokumentów sądowych i pozasadowych w sprawach cywilnych i handlowych](#)
43. [Wspólne zasady zapewniające podstawowe połączenia w zakresie transportu drogowego towarów w związku z wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej](#)
44. [Wspólne zasady zapewniające podstawowe połączenia lotnicze w związku z wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej](#)
45. [Bezpieczeństwo lotnicze w odniesieniu do wystąpienia Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii](#)
46. [GATS: konieczne wyrównania wynikające z przystąpienia Czech, Estonii, Cypru, Łotwy, Litwy, Węgier, Malty, Austrii, Polski, Słowenii, Słowacji, Finlandii i Szwecji do Unii Europejskiej](#)
47. [Usprawnienie środków na rzecz poczynienia postępów w realizacji transeuropejskiej sieci transportowej](#)
48. [Ubezpieczenie pojazdów mechanicznych](#)
49. [Napotykanie wrogie nastawienie w odniesieniu do praw kobiet i równouprawnienia płci w UE](#)
50. [Polityczne wyzwania i strategie na rzecz walki z rakiem u kobiet i z chorobami współistniejącymi](#)
51. [Stosowanie marihuany w celach leczniczych](#)
52. [Obrady Komisji Petycji w 2018 r.](#)
53. [Sytuacja w Czechenii i sprawa Ojuba Titiewa](#)
54. [Zimbabwe](#)
55. [Obrońcy praw kobiet w Arabii Saudyjskiej](#)
56. [Mechanizmu eliminowania barier prawnych i administracyjnych w kontekście transgranicznym](#)
57. [Projekt porozumienia o współpracy między Eurojustem a Gruzją](#)
58. [Ocena technologii medycznych](#)
59. [Ustanowienie ram monitorowania bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Unii Europejskiej](#)
60. [Interoperacyjność systemów elektronicznego poboru opłat drogowych i ułatwiania transgranicznej wymiany informacji na temat przypadków nieuiszczenia opłat drogowych w Unii](#)
61. [Wzajemne uznawanie towarów wprowadzonych legalnie do obrotu w innym państwie członkowskim](#)
62. [Opłaty za płatności transgraniczne w Unii i opłaty za przeliczenie waluty](#)
63. [Wspólne zasady dostępu do międzynarodowego rynku usług autokarowych i autobusowych](#)
64. [Zmiana dyrektywy 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej oraz rozporządzenia \(UE\) 2018/1999 w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu w związku z wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej](#)
65. [Prawo do pokojowego protestu i proporcjonalne użycie siły](#)

66. [Prawa osób interseksualnych](#)
67. [Przyszłość wykazu działań na rzecz LGBTI \(2019-2024\)](#)
68. [Przyszłość traktatu o likwidacji pocisków raketowych pośredniego zasięgu oraz konsekwencje dla UE](#)
69. [NAIADES II – programu działań na rzecz żeglugi śródlądowej](#)
70. [Ochrona zwierząt podczas transportu w UE i poza nią](#)
71. [Zwiększenie konkurencyjności rynku wewnętrznego dzięki pogłębieniu unii celnej UE i zarządzaniu nią](#)
72. [Wdrażanie przepisów prawnych oraz wspólnego oświadczenia zapewniających parlamentarną kontrolę nad agencjami zdecentralizowanymi](#)

Oprac. W. Kuźma